

Column

Harry Veenendaal

De eerste Nederlander die in Uruzgan om het leven kwam was een jurist. Luitenant-kolonel Jan van Twist, Hoofd Sectie Operationeel Recht bij de Stafgroep Juridische Zaken bij de Koninklijke Luchtmacht. Wat moeten juristen in vredesnaam in Uruzgan, was mijn eerste gedachte. Naïef van mij. Juristen vervullen namelijk een prominente taak. Sterker nog, er bestaat zelfs een juristekort, gelet op de recente personeelsadvertenties van Defensie in de *Mr.* en het *NJB*.

Juristen in Uruzgan adviseren bevelhebbers tijdens gevechtshandelingen. Zij geven antwoord op de vraag in hoeverre de inzet van een door een Pantserhouwitser afgeschoten brisantgranaat volkenrechtelijk meer geoorloofd is dan een *search & destroy*-actie van het Korps Mariniers. Een letterlijke invulling van het begrip 'Law in action', zullen we maar denken.

Daarnaast zijn in Uruzgan juristen actief die, ver buiten de loopgraven, adviseren over het Afghaanse rechtsherstel. Daar ontmoeten we een oude bekende: Gijs Scholtens. Vermaard (gepensioneerd) arbeidsrechtadvocaat bij Nauta en schrijver van het boek *Sun Tzu voor advocaten*. In de rang van

luitenant-kolonel, met een fraai bijbehorend uniform én wapen, adviseert Scholtens de laatste tijd de lokale autoriteiten in Uruzgan omtrent rechtsherstelvraagstukken. [Zie ook verderop in dit blad, red.] Als een heuse Shackleton meldt Scholtens op zijn weblog dat hij bij zijn werkzaamheden veel heeft gehad aan de wijze lessen van Sun Tzu. Opmerkelijk.

Sun Tzu staat namelijk boordevol open deuren, is tijdens bij een proces van rechtsherstel niet toepasbaar en wordt om die reden niet meer op de KMA gedoceerd. In ieder geval heeft Sun Tzu Scholtens weinig geleerd over de problematiek van *Siegersjustiz*.

Het is namelijk algemeen bekend dat een rechtssysteem dat van 'boven' wordt gearachuteerd of onder 'begeleiding' van de internationale gemeenschap tot stand komt, mislukt wanneer het overgrote deel van de lokale bevolking dit systeem niet accepteert. En afgezien van deze op zichzelf al enorme drempel en daargelaten de complexiteit van het sharierecht en het lokale gewoonterecht, is het op zijn minst gezegd onhandig om in een fraai militair uniform van de 'bezettingmacht' dit doel trachten te realiseren.

Scholtens is geen uitzondering. Laatst hoorde ik in het Utrechtse café Broers twee advocaten mijmeren om naar Uruzgan te gaan. Met alle respect, Defensie heeft weinig behoefte aan advocatuurlijke avonturiers die een tijdelijke 'militairjuridische' carrière willen vervullen. Defensie zoekt juristen – althans volgens de personeelsadvertenties in de *Mr.* en het *NJB* – die met hun voeten in de spreekwoordelijke modder staan. En belangrijk: die de vereiste fitheidstest kunnen doorstaan. En daar zit het probleem. Oud-minister van Defensie Henk Kamp zei eens dat weinig juristen fysiek in staat om zich te kwalificeren voor langdurige operationele dienst in Uruzgan.

Tip daarom voor Scholtens: met het oog op Uruzgan heeft een boek *Sonja Bakker voor advocaten* waarschijnlijk meer nut dan de lessen van Sun Tzu.

niet verplicht zijn te melden als zij adviseren buiten een rechtsgeding.'

Volgens voorzitter Frans van Velsen van de BOA, de vereniging van eenpitters, komt deze interpretatie erop neer dat het beroepsgeheim van de advocaat in volle omvang wordt gerespecteerd. 'Alleen wanneer je als advocaat bij de advisering de wet overtreedt, heb je geen beroepsgeheim. Dat is in Nederland altijd zo geweest, maar onder het mom van veiligheid teruggedraaid om zwart geld en fiscale fraude te bestrijden.'

Proefprocedure

Volgens de Belgische wetgeving kunnen advocaten die de informatie- en samenwerkingsplicht niet naleven een

boete krijgen van maximaal 1,25 miljoen euro. Het constitutionele hof van België heeft er moeite mee dat het niet duidelijk is wanneer de wet nu wel en niet wordt overtreden en wat dus wel en niet onder het beroepsgeheim valt.

Hoewel de Europese witwaswetgeving overeenstemt met het EVRM kan de wetgeving van een lidstaat daar dus tegen indruisen. In Nederland is het aan de Hoge Raad om te beoordelen of de regels het recht op een eerlijk proces en de vertrouwelijke communicatie van advocaat en rechtzoekende voldoende respecteren. Volgens Herbert Cotterell zou de Nederlandse Orde 'kunnen overwegen om ergens een proefproces te entameren'.

Indexering griffierechten met 1,1%

Per 1 februari 2008 zijn de meeste griffierechten in civiele en bestuursrechtelijke zaken verhoogd met 1,1%.

Door deze indexering bedraagt per 1 februari 2008 het vastrecht voor de verschenen gedaagde in kort geding € 254 (art. 4 WTBZ). Dat is onder meer van belang in verband met de aanzegging in een kortgedingdagvaarding (art. 112 Rv).

(advertenties)

Vandaag leren, morgen toepassen

CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

Onze cursussen zijn gericht op de praktijk en gebaseerd op de wetenschap. Zo haalt u maximaal rendement uit uw opleiding. **Met CPO bent u zeker van uw zaak.**

Kijk voor ons cursusaanbod bij het katern **Orde** elders in dit blad

